

Spørgsmål og vejledende svar om regler om afdragsordninger og minimumsfrist i forbindelse med påbud om forbedret spildevandsrensning

Den 1. februar 2015 trådte en lovændring til betalingsloven¹ og miljøbeskyttelsesloven² i kraft. Lovændringen er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 108 af 29. januar 2015 om afdragsordninger, fristfastsættelse for spildevandshåndtering og tilslutningsbidragets forfaldstidspunkt (herefter bekendtgørelsen).

Naturstyrelsen har på denne baggrund udarbejdet vejledende svar til de mest hyppige spørgsmål om de nye regler.

1. Reglernes anvendelsesområde

Q: Hvilke afgørelser er omfattet af reglerne om afdragsordning og minimumsfrist?

A: *Alle afgørelser efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, 2.pkt., og § 30, stk. 1, er omfattet på nær påbud om separatkloakering efter § 30, stk. 1.*

Q: Er påbud om separatkloakering omfattet? Kan kommunen vælge at omfatte påbud om separatkloakering?

A: *Nej, påbud om separatkloakering efter miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 1, er ikke omfattet af reglerne om afdragsordning og minimumsfrist. Det fremgår desuden allerede af betalingslovens § 4, stk. 2, 2. pkt., at kommunalbestyrelsen ikke kan træffe afgørelse efter bestemmelsen for så vidt angår separatkloakering. Kommunalbestyrelsen kan således heller ikke på frivillig basis forpligte spildevandsselskaberne til at give tilbud om afdragsordning til ejendomsjere, som har fået påbud om separatkloakering.*

Der kan heller ikke ved påbud om separatkloakering træffes afgørelse efter betalingslovens § 4, stk. 2, om minimumsfrist, men det betyder ikke, at kommunen ikke kan fastsætte en frist på tre år eller længere. Ved fristfastsættelse skal kommunen altid inddrage de forvaltningsretlige principper, som fx proportionalitetsprincippet, lighedsprincippet m.fl. På denne baggrund kan fristen fastsættes til tre år eller mere, men der kan altså ikke træffes afgørelse efter betalingslovens § 4, stk. 2. Hvis en ejendomsjer, som har fået påbud om separatkloakering, ansøger om afdragsordning og minimumsfrist, vil ansøgning skulle afvises.

Q: Er påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 1, som ikke er begrundet i vandplanerne, omfattet?

¹ Lovbekendtgørelse nr. 633 af 7. juni 2010 om betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber m.v. med senere ændringer.

² Lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010 om miljøbeskyttelse med senere ændringer.

A: Ja, alle påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 1, er omfattet på nær påbud om separatkloakering. Det vil sige, at påbud om forbedret rensning på grund af uhygiejniske forhold, fx hvor en eksisterende renseløsning ikke fungerer korrekt, så der er risiko for spildevand på terræn, også er omfattet. Der er ikke krav om, at påbud er begrundet i vandplanerne, for at kommunerne er forpligtet til at træffe afgørelse efter betalingslovens § 4, stk. 2. Kommunerne kan heller ikke vælge selv at lave denne sondring. Ejendomssejere, som har modtaget afgørelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, 2. pkt. og § 30, stk. 1, og som opfylder bekendtgørelsens betingelser, har krav på, at kommunalbestyrelsen træffer positiv afgørelse om minimumsfrist og ret til tilbud om afdragsordning.

Q: Er påbud til sommerhuse omfattet?

A: Ja, påbud til alle ejendomme er omfattet, også påbud til sommerhuse selvom der ikke er helårsbeboelse. Ejendomssejer skal leve op til kravet om en husstandsindkomst på under 300.000 kr. plus evt. tillæg for børn. I denne husstandsindkomst skal bl.a. indregnes værdien af sommerhuset og evt. helårsbolig, da formue over 797.600 kr. skal indregnes.

Q: Hvordan beregnes husstandens indkomst?

A: Husstandsindkomsten beregnes som den årlige indkomst for samtlige af husstandens medlemmer, dvs. alle som bor sammen med ejendomssejer. Det er husstandsindkomsten for ejendomssejers husstand, altså ikke ejendommens husstand med mindre ejendomssejer har folkeregisteradresse på ejendommen.

Rent praktisk skal ejendomssejer – med udgangspunkt i årsopgørelsen fra året før – oplyse om den personlige indkomst for alle husstandens medlemmer. Personlig indkomst er f.eks. løn, feriepenge, social pension, dagpenge, kontanthjælp, SU mv. Kapital- og aktieindkomster skal sammen med tillæg for evt. formue over 797.600 kr. tillægges. Herfra kan fradrages indbetalinger til privat pension og renteutgifter.

Når de enkelte husstandsmedlemmers indkomst er fundet, skal disse beløb summeres til sidst, og det er dette samlede beløb, som skal være under 300.000 plus tillæg for evt. børn i husstanden.

Q: Hvilke eksisterende/verserende sager om påbud er omfattet af bekendtgørelsen, jf. § 9, stk. 2?

A: Bekendtgørelsens § 9, stk. 2, 1. pkt., fastsætter, at hele bekendtgørelsen finder anvendelse på alle påbud, som endnu ikke er opfyldt. Påbud udstedt inden bekendtgørelsens ikrafttræden er således også omfattet. Det gælder også påbud, hvor fristen er udløbet. Baggrunden er, at reglerne skal hjælpe ejendomssejere, som ikke har kunnet/kan finde midlerne til at opfylde kommunens påbud. Det skal også gælde de ejendomssejere, hvis påbud er udstedt før reglernes ikrafttræden.

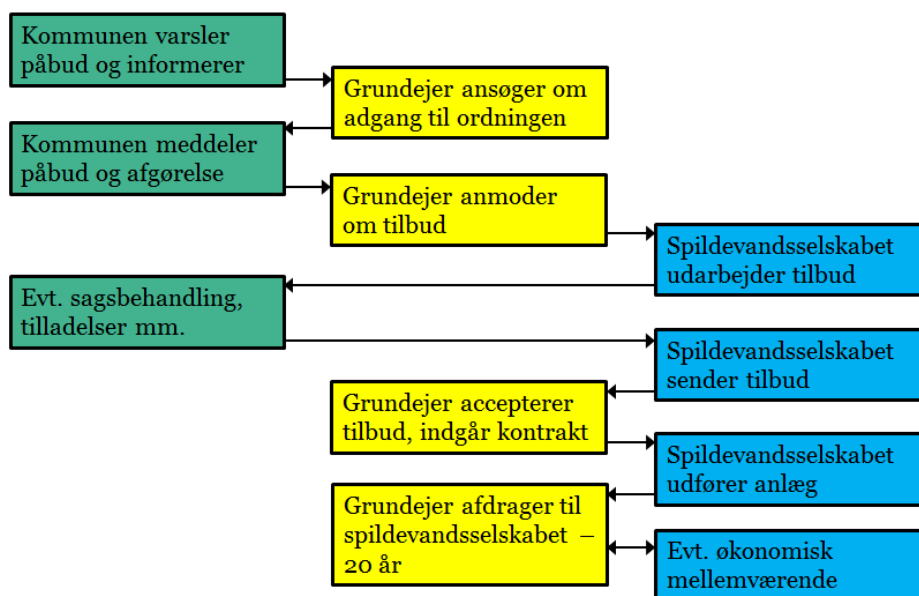
Det vil alene være ejendomssejere, som opfylder bekendtgørelsens betingelser, som kan blive omfattet af retten til afdragsordning og minimumsfrist, hvilket vil sige ejendomssejere med en husstandsindkomst under 300.000 kr. plus tillæg for evt. børn .

Påbud til ejendomssejere med en husstandsindkomst på 300.000 kr. eller derover (plus tillæg for børn), som blot ikke finder det nødvendigt/relevant, skal selvfølgelig fortsat håndhæves som hidtil.

2. Spørgsmål om kommunernes sagsbehandling

Q: Hvordan er sagsflow for en sag om ansøgning om minimumsfrist og afdragsordning?

A: Naturstyrelsens har her indtegnat processen for, hvad der sker i en sag om ansøgning om minimumsfrist og afdragsordning.

Q: I hvilke tilfælde kan fristen for opfyldelse af afgørelsen være kortere end tre år?

A: Påbud om forbedring af uhygiejniske forhold affødt af udledningen kan have frist kortere end tre år, selvom ejendoms ejer har ansøgt og lever op til betingelserne for afgørelse om ret til minimumsfrist og afdragsordning. Det betyder ikke, at ejendoms ejer ikke kan få hjælp – kommunalbestyrelsen skal i disse tilfælde træffe afgørelse om ret til afdragsordning, men ikke minimumsfrist.

Baggrunden er, at uhygiejniske forhold kan have akut negativ sundhedsmæssig effekt for både mennesker og dyr, og der kan derfor være behov for, at udledningen forbedres langt hurtigere end tre år.

Q: Hvordan fastsættes fristen for påbud som er omfattet af reglerne om minimumsfrist og afdragsordning?

A: Fristen fastsættes som hidtil i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige regler herom, herunder proportionalitetsprincippet og lighedsprincippet, dog ikke under tre år, hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om minimumsfrist. Naturstyrelsen er ved at udarbejde en særskilt vejledning herom til kommunerne.

Q: Kan kommunalbestyrelsen beslutte, at en ejendoms ejer, som har under 300.000 kr. plus tillæg pr. barn i husstandsindkomst, ikke har ret til minimumsfrist og afdragsordning? Kan kommunalbestyrelsen beslutte, at en ejendoms ejer, som har over 300.000 kr. plus tillæg pr. barn i husstandsindkomst, har ret til minimumsfrist og afdragsordning?

A: Nej, kommunalbestyrelsen er forpligtet til at træffe afgørelse om ret til minimumsfrist og afdragsordning, hvis ejendoms ejer opfylder bekendtgørelsens § 4, stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan heller ikke af egen drift give ejendoms ejer ret til afdragsordning, f.eks. hvis kommunen ved, at ejendoms ejers forhold har ændret sig.

Derimod fastsætter kommunen selv fristen for opfyldelse af påbud i overensstemmelse med f.eks. proportionalitetsprincippet.

Q: Hvad hvis ejendomsejer netop har mistet sit job eller på anden måde kommet under afskæringskriteriet i år, mens SKATs opgørelse fra sidste år stadig er over afskæringskriteriet?

A: Kommunen træffer sin afgørelse ud fra SKATs sidste opgørelse, så det er først når den er under afskæringskriteriet at ansøger kan få adgang til ordningen, uanset hvad den aktuelle situation måtte være.

Q: Hvad er proceduren for verserende sager?

A: Hvis en ejendomsejer har modtaget afgørelse fra kommunen efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, 2. pkt., eller § 30, stk. 1, inden bekendtgørelsen trådte i kraft – uanset om fristen for opfyldelse er udløbet eller ej - kan ejendomsejer søge om minimumsfrist og afdragsordning senest den 31. december 2015. Kommunen skal herefter træffe afgørelse på baggrund af ansøgningen om, hvorvidt ejendomsejer har ret til at få en frist på tre år fra afgørelsestidspunktet, samt afdragsordning for opfyldelsen af påbuddet.

Herefter finder bestemmelserne i bekendtgørelsens §§ 6-8 anvendelse for spildevandsselskabet, således at denne ejendomsejer sidestilles med ejendomsejer, som modtager påbud efter bekendtgørelsens ikrafttræden.

Q: Skal påbudsfristen i verserende sager forlænges med tre år fra tidspunktet for afgørelsen efter betalingslovens § 4, stk. 2?

A: Ja, hvis ejendomsejer inden den 31. december 2015 ansøger efter betalingslovens § 4, stk. 2, om minimumsfrist og afdragsordning og opfylder betingelserne i bekendtgørelsens § 4, stk. 2, for ret hertil, skal fristen forlænges til tre år fra tidspunktet for afgørelsen.

Q: Kan der klages over kommunens afgørelse om ejendomsejers berettigelse til minimumsfrist og afdragsordning?

A: Nej, efter betalingslovens § 8 er klage over kommunens afgørelser efter betalingsloven afskåret.

Q: Naturstyrelsen har udarbejdet et ansøgningsskema, skal kommunen bruge det?

A: Nej, kommunen må gerne bruge andre ansøgningsskemaer.

Q: Hvad menes med ”udelukkende benyttes erhvervsmæssigt”? Hvad med blandet bolig og erhverv?

A: Blandet bolig og erhverv, såsom landbrug, er omfattet af ordningen. Ejendomme, der alene anvendes til erhverv, såsom kontorer, forretninger osv. er ikke omfattet.

Q: Hvad hvis ejendomsejer efter kommunens afgørelse om ret til minimumsfrist og afdragsordning får indtægtsstigning så han/hun ikke længere kvalificerer til ordningen?

A: Når kommunens afgørelse først er truffet bliver den ikke omgjort af en eventuel indtægtsstigning.

3. Spørgsmål om spildevandsselskabernes håndtering af afdragsordninger

Q: Hvad skal spildevandsselskabet gøre, når en ejendomsejer henvender sig med afgørelse om ret til afdragsordning?

A: Når en ejendomsejer henvender sig til spildevandsselskabet efter at have modtaget kommunens positive afgørelse om ret til afdragsordning, betyder det, at ejendomsejeren anmoder spildevandsselskabet om at udarbejde tilbud om

opfyldelse af en afgørelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, 2. pkt. eller § 30, stk. 1, samt afdragsordning herfor.

Spildevandsselskabet skal på baggrund af anmodning udarbejde et tilbud til ejendomsejeren. Tilbuddet skal dække de udgifter, som opfyldelse af påbuddet giver anledning til for spildevandsselskabet, samt evt. tilslutningsbidrag. Hertil skal lægges et risikotillæg. Spildevandsselskabet har 4 måneder fra anmodningen er modtaget til at udarbejde tilbud, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1, sidste punktum.

Spildevandsselskaberne skal være opmærksomme på, at retten til at modtage tilbud fra spildevandsselskabet bortfalder, hvis ikke fristerne i bekendtgørelsens § 6, stk. 4, overholdes af ejendomsejeren. Se nærmere nedenfor.

I løbet af de 4 måneder, som spildevandsselskabet har til at udarbejde tilbud, skal spildevandsselskabet undersøge mulighederne for, hvordan påbuddet kan opfyldes, herunder hvad priserne er herfor.

I forbindelse med tilbudsafgivelsen – eller i hvert fald forud for indgåelse af aftale – skal spildevandsselskabet oplyse ejendomsejeren om, hvad indgåelse indebærer for ejendomsejeren. De krævede oplysninger er oplistet i bekendtgørelsens § 8, stk. 7. Se nærmere nedenfor.

Q: Hvordan er proceduren for spildevandsselskabets tilbud og ejendomsejers accept af tilbud?

A: Når spildevandsselskabet modtager en anmodning om at udarbejde tilbud fra en ejendomsejer, bør spildevandsselskabet undersøge følgende:

- Har ejendomsejer en afgørelse, jf. betalingslovens § 4, stk. 2, om ret til at modtage tilbud?
- Har ejendomsejer anmodet rettidigt om udarbejdelse af tilbud, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 4 (ved påbud affødt af uhygiejniske forhold dog stk. 3)?

Hvis der kan svares ja til begge spørgsmål, er spildevandsselskabet forpligtet til at udarbejde tilbud, som indeholder de udgifter, som opfyldelse af påbuddet giver anledning til, for spildevandsselskabet, samt evt. tilslutningsbidrag. Hertil skal lægges et risikotillæg. Spildevandsselskabet har 4 måneder fra anmodningen er modtaget til at udarbejde tilbud, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1, sidste punktum.

Spildevandsselskabet skal i denne forbindelse give ejendomsejer de oplysninger, som fremgår af bekendtgørelsens § 8, stk. 7.

Når spildevandsselskabet inden for 4 måneder har fremsendt tilbud til ejendomsejer, har ejendomsejer frist frem til senest et år før, fristen i afgørelsen efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, 2. pkt., eller § 30, stk. 1, udløber, til at acceptere tilbuddet, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 4. Hvis ikke ejendomsejer overholder denne frist bortfalder tilbuddet, og spildevandsselskabet skal ikke foretage sig mere. Ejendomsejer må herefter selv sikre opfyldelse af påbuddet.

Hvis ejendomsejer accepterer rettidigt, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 4, er spildevandsselskabet forpligtet til i overensstemmelse med aftalen at sikre opfyldelse af kommunens afgørelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, 2. pkt., eller § 30, stk. 1, samt opkræve betalingen herfor gennem afdragsordningen. Desuden skal spildevandsselskabet til sikkerhed for betalingen af beløbene i

afdragsordningen tinglyse et skadesløsbrev med pant i ejendommen. Det fremgår af bekendtgørelsens § 7, stk. 1.

Q: Hvornår kan selskabet afslå at give tilbud?

A: *Spildevandsselskabet er som udgangspunkt forpligtet til at udarbejde og afgive tilbud om opfyldelse af kommunens afgørelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, 2. pkt., eller § 30, stk.1, hvis ejendomsejer har modtaget positiv afgørelse fra kommunen om ret til at modtage tilbud. Forpligtelsen fremgår af bekendtgørelsens § 6, stk. 1. Men ejendomsejer kan fortabe retten hertil, hvis ikke vedkommende overholder fristerne i bekendtgørelsens § 6, stk. 4.*

Ejendomsejer skal således senest 1 år og 6 måneder før udløbet af fristen i kommunens afgørelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, 2. pkt., eller § 30, stk.1, have anmodet spildevandsselskabet om tilbud, og 1 år før udløbet af fristen i kommunens afgørelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, 2. pkt., eller § 30, stk.1, have accepteret det af spildevandsselskabet fremsendte tilbud.

Hvis ikke ejendomsejer overholder disse frister, kan spildevandsselskabet afslå at foretage sig mere for denne ejendomsejer vedrørende afdragsordning.

Q: Hvad gør man som spildevandsselskab, hvis ejendomsejer samtidig ønsker kontraktligt medlemskab?

A: *Ejendomsejer har fortsat mulighed for at takke ja til tilbud om kontraktligt medlemskab, jf. betalingslovens § 7 a. Denne mulighed kan kombineres med en afdragsordning.*

Ved valg af en kombination af kontraktligt medlemskab og afdragsordning vil spildevandsselskabet, som efter de gældende regler, fortsat skulle etablere, drive og vedligeholde et anlæg, der opfylder kommunalbestyrelsens påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 1, mod, at ejendomsejeren betaler tilslutningsbidrag og vandafledningsbidrag. Herudover indebærer valg af kombinationsløsningen, at spildevandsselskabet skal anlægge ledningen og evt. bundfældningstank fra hus og frem til renseløsningen mod indgåelse af afdragsordning, herunder for tilslutningsbidraget. Ejendomsejeren skal herefter selv drive og vedligeholde ledningen og bundfældningstanken.

Q: Hvilke oplysninger skal spildevandsselskabet give ejendomsejer i forbindelse med tilbudsafgivelsen?

A: *Spildevandsselskabet skal forud for indgåelse af en aftale om afdragsordning sikre sig, jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 7, at ejendomsejer er oplyst om følgende:*

- *det samlede beløb, der skal betales, herunder renter, tillæg og årlige omkostninger*
- *størrelse, antal og hyppighed af betalinger*
- *de årlige omkostninger i procent (ÅOP)*
- *vilkår for aftalen, herunder konsekvenser ved misligholdelse og mulighed for hel eller delvis indfrielse*

Efter aftalens indgåelse skal spildevandsselskabet årligt oplyse ejendomsejeren om restgældens størrelse, jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 7, 2. pkt.

Q: Hvilke omkostninger skal dækkes af risikotillægget?

A: *De omkostninger, som skal dækkes af risikotillægget, fremgår af bekendtgørelsens § 8, stk. 8, og er følgende:*

- spildevandsselskabets risiko ved at ejendomsejer afdrager omkostningerne over 20 år
- spildevandsselskabets administrationsomkostninger til afdragsordningen, herunder tinglysningsafgift for tinglysning af skadesløsbrev, jf. bekendtgørelsens § 7
- renter

Administrationsomkostninger er f.eks. omkostninger til at oprette, drive og administrere indbetalingerne, herunder etableringen af registre m.v., udgifter til almindelig rykkerprocedure og spildevandsselskabets låneomkostninger forbundet med ordningen.

Q: Hvornår forfalder tilslutningsbidraget for ejendomme, som har fået afgørelse om ret til afdragsordning og minimumsfrist?

A: Bekendtgørelsens § 5, stk. 3, fastsætter, at tilslutningsbidraget først forfalder samtidig med fristen for opfyldelse af kommunens afgørelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, 2. pkt., eller § 30, stk. 1, hvis kommunen har truffet afgørelse om minimumsfrist efter betalingslovens § 4, stk. 2. Dette uanset, at spildevandsselskabets betalingsvedtægt siger, at tilslutningsbidraget forfalder, når ejendommen kan tilsluttes.

Bestemmelsen skal sikre, at tilslutningsbidraget ikke forfalder til betaling på et tidspunkt, hvor ejendomsejeren ikke har mulighed for at betale det. Formålet med bestemmelsen om minimumsfrist ville bortfalde, hvis ejendomsejer allerede for tidspunktet for tilslutningsmulighed skulle betale tilslutningsbidrag.

Q: Kan spildevandsselskabet selv bestemme anlægstype, placering osv. Inden for afdragsordningen?

A: Ja, dette er forskelligt fra det kontraktlige medlemskab af spildevandsselskabet, hvor ejendomsejer kan bede om et andet anlæg eller placering mod selv at betale merudgiften

4. Øvrige spørgsmål

Q: Kommunen kan ikke overholde vandplanerne, hvis der samtidig skal gives frister/forlænges frister til enkelte ejendomsejere – hvordan skal kommunen forholde sig til det? Vil Naturstyrelsen gribe ind over for kommunen?

A: Kommunerne skal generelt arbejde for, at spildevandet fra ejendomme i spredt bebyggelse får forbedret rensning hurtigst muligt. Fristen for gennemførelse af spildevandsindsatsen i vandplanerne 2009-2015 er forlænget, således at kommunerne skal have meddelt påbud til ejendomme i spredt bebyggelse inden den 30. oktober 2016, dvs. 2 år efter vedtagelsen af vandplan 2009-2015.

Kommunerne skal i påbuddet fastsætte en rimelig tidsfrist for den konkrete fysiske etablering af den forbedrede rensning af spildevandet fra ukloakerede ejendomme i spredt bebyggelse i overensstemmelse med gældende regler herom.